

Gelezen: Jeremia 31: 31-34 en Johannes 12 : 20 -33

Titel: De weg van de graankorrel

Wij leven in een tijd waarin populariteit hoge ogen gooit. Waarschijnlijk komt dit door de invloed van de media; tegenwoordig ook de digitale media. Kijkcijfers zijn van groot belang. Volgers ook. Of een programma goed of slecht is, wordt vaak aan kijkcijfers afgemeten. Dit geldt niet enkel voor de wereld van de t.v. Ook in de politiek speelt populariteit een grote rol. Er wordt alles aan gedaan om zo vaak mogelijk in beeld te komen. De klacht daarover is dat dit koste gaat van de inhoud van het werk in het parlement. Je zit daar immers voor het belang van het volk, niet voor je eigen populariteit. Enkel scoren om populair te worden mag niet het doel zijn waarom je in de politiek zit.

Jesus, kun je zeggen, is tot grote hoogte op de populariteits-barometer gestegen. Hij bevindt zich op het toppunt van zijn bekendheid:

- het bericht over de opwekking van Lazarus heeft diepe indruk gemaakt,
- bij de intocht in Jeruzalem wordt hij als een koning toegejuicht,
- zelfs Grieken - die symbool staan voor de volkeren – komen om hem te ontmoeten.

Hij heeft naam gemaakt. Zijn roem is tot over de grenzen van het joodse land verbreid. Velen hopen Hem te spreken te krijgen. Wat wil je nog meer! Prachtig toch als zo bekend bent geworden, als je roem zich zo heeft verspreid. Velen in onze tijd dromen ervan.

Maar hier neemt het bijbelverhaal een onverwachte wending. Want dan klinkt de tekst over de graankorrel: *Als de graankorrel niet valt in de aarde en sterft dan blijft hij alléén; maar als hij sterft, draagt hij overvloedig vrucht;* Met een beeld ontleend aan de natuur wordt de weg van Jezus ons onthuld. Het is het beeld van de graankorrel. De graankorrel zal eerst moeten sterven om pas daarna nieuw leven te kunnen voortbrengen.

Op meerdere plaatsen in de Evangelieën komen we dit beeld tegen. Het woord voor graankorrel is in het grieks hetzelfde woord dat elders in het Evangelie vertaald wordt met mosterdzaad. Daarover spreekt Jezus in gelijkenissen: *Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mosterdzaadje, dat iemand neemt en in zijn akker zaait. Het is wel het kleinste van alle zaden, maar als het volgroeid is, is het groter dan de tuingewassen; het wordt een boom, zodat de vogelen des hemels in zijn takken kunnen nestelen.*

Eerst moet de graankorrel sterven, voordat zij veel vrucht kan voortbrengen.

Het beeld van de graankorrel tekent het leven van Jezus. Stap voor stap is Jezus de weg van de graankorrel gegaan. Dat betekent voor Jezus: 'Je leven geven'. De graankorrel kan pas vrucht dragen, wanneer hij eerst als korrel in de aarde is gestorven.

Een indrukwekkend beeld voor kruis én opstanding.

Wanneer Johannes deze verzen in op schrift stelt in zijn Evangelie, is dat inmiddels realiteit geworden. Jezus is gestorven, maar zijn goede boodschap is na Pasen, begonnen zich uit te zaaien naar alle windstreken. Zijn volgelingen proberen Hem na te volgen. Tot op vandaag worden wij geraakt door Zijn leven, zijn woorden en daden. Zijn Geest van liefde, barmhartigheid en ontferming maakt diepe indruk op ons.

Het leven van Jezus moet in die laatste dagen voor zijn overlevering een geweldige spanning hebben gekend. De spanning tussen trouw blijven aan zijn roeping na zijn doop in de Jordaan of kiezen voor de weg van de minste weerstand. De spanning tussen trouw blijven aan zijn weg naar Jeruzalem of uitwijken naar het veilige en voor Hem betrekkelijk rustige Galilea.

Van de week moest ik bij dit bijbelverhaal meerdere malen denken aan de pas gestorven Aleksey Navalny. De Russische oppositieleider die door Poetin en de kliek om hem heen is vermoord. Nadat hij door Poetin en de zijnen was vergiftigd is hij door de artsen in het ziekenhuis in Berlijn ternauwernood gered van de vergiftigingsdood. Toch besloot hij om weer terug te keren naar Rusland. ‘Waarom?’ heb ik gedacht? Je weet toch dat ze je weer oppakken en erger. Toch koos Navalny er bewust voor om trouw te blijven aan zijn roeping om te vechten voor een rechtvaardig en menselijk Rusland. Dat kon hij voor zijn besef alleen doen door te zijn in het land van zijn eigen mensen.

Zo koos Jezus er bewust voor om in Jeruzalem te blijven. Hij week niet uit naar het veiliger Galilea. In Jeruzalem wilden de leidlieden rondom de tempel hem uit de weg ruimen. De reiniging van het tempelplein door Jezus had hun gezag op het spel gezet. En direct hiervoor horen we het intochtsverhaal: als een gevierde held wordt Jezus Jeruzalem binnengehaald. De palmtakken worden uitgespreid. ‘*Hosanna, gezegend Hij, die komt in de naam des Heren*’ Veel Joden zien in Hem de toekomstige Koning van Israël. Zelfs Grieken - die symbool staan voor de volkeren – zijn er getuige van. Ze willen hem graag ontmoeten. De overpriesters en priesters is dit alles een doorn in het oog. Hun gezag staat op het spel.

Geladen klinken dan ook de woorden: *Het uur is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden.* Het uur – driemaal klinkt dat woord in dit gedeelte. ‘Het uur’ duidt op het uur van zijn dood. Tot nu toe sloeg niemand de hand aan Hem; nu gaat dat wel gebeuren. Overigens kan het woord ‘verheerlijkt worden’ misverstanden oproepen. Dat woord wijst allerm minst op iets verhevens. ‘Verheerlijking’ staat bij Johannes voor de weg van kruis en opstanding: van neerdalen en opstijgen, de weg van de kruisdood, die voorafgaat aan Pasen.

Al die belangstelling van bewonderaars brengt Jezus wel in verwarring. Het brengt onrust bij Hem teweeg. Wat moet Hij doen? Moet Ik soms zeggen: ‘Vader verlos Mij uit deze ure.’ De verzoeking en twijfel ervaart Hij aan den lijve. Zijn angst, zijn intense droefheid, komt op ons af. Het doet je denken aan Gethsemané: ‘*Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze beker mij voorbijgaan.*’ Uiteindelijk kiest Hij voor de weg die Hij als Gods weg voor Hem ziet: Hij kiest voor God, voor de mens, voor het heil van de wereld.

Binnen dat kader klinken de woorden: ‘*Wie mij wil dienen, zal Mij moeten volgen.*’ Door dit appel komen wij in het vizier. Jezus leeft ons de weg van de liefde en de inzet voor anderen voor. Zo’n leven – van het er zijn voor anderen – draagt vrucht. Zegt het spreekwoord ook niet: gedeelde vrucht is dubbele vreugd, gedeelde smart is halve smart. Liefde, inzet, aandacht, belangstelling, al die kleine en grote dingen die je voor een ander kan en mag betekenen, geven ons leven betekenis. Daartoe zijn wij op aarde!

De weg van de liefde en inzet voor anderen. Die weg heeft Jezus voor ogen. ‘t Gaat Jezus niet om eigen populariteit, niet om persoonsverheerlijking. Daar verzet Hij zich juist tegen. ‘t Gaat Hem om een wereld waarin alle mensen het goed hebben. Een wereld van vrede, recht en gerechtigheid. Zo’n wereld heeft de Eeuwige voor ogen. Van zo’n wereld is Jezus’ leven het levende voorbeeld. Stap voor stap is Hij de weg gegaan: de weg van de graankorrel.

Amen.